

กายภาพของนามธรรมในผลงานจิตรกรรม จอร์เจีย โอคีฟ*

Physical Abstraction in Georgia O'Keeffe's Painting.

Received:	June	17, 2019
Revised:	November	27, 2019
Accepted:	December	4, 2019

วัชรพร อยู่ดี (Watcharaporn Yooddee)**

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์วิธีการแสดงออกของศิลปินเกี่ยวกับรูปแบบการใช้รูปทรงกับพื้นที่ว่าง ในผลงานจิตรกรรมของ จอร์เจีย โอคีฟ โดยศิลปินได้ใช้รูปทรงจากธรรมชาติทั้งที่ยังมีชีวิตและเคยมีชีวิต มาจัดวางประกอบกับภาพภูมิทัศน์ในมุมมองต่างๆ จนเกิดลักษณะเฉพาะที่ให้ความรู้สึกของภาพนามธรรม กรณีสืบค้นผลงานชุด Pelvis series ซึ่งสร้างสรรค์ขึ้นในช่วง ปี ค.ศ. 1943 -1947 ผลงานที่เลือกมา 5 ชิ้น ได้แก่ 1.Pelvis with Moon 2.Pelvis with the Distance 3.Pelvis II 4.Pelvis series, Red with Yellow และ 5.Pelvis series การศึกษานี้ใช้วิธีการมองรูปแบบการใช้พื้นที่ว่างด้วยลักษณะของที่ว่างบวกและที่ว่างลบ ซึ่งเกิดจากวิธีการต่างๆ ในการนำเสนอรูปทรงของศิลปิน ได้แก่ การขยายขนาด การใช้เพียงบางส่วน การให้รายละเอียด น้ำหนักแสงเงา การวางตำแหน่ง และการกำหนดทิศทาง ผลการศึกษาพบว่า รูปทรง (กระดุกเชิงกราน) กับพื้นที่ว่าง (ท้องฟ้า) สามารถทำงานที่ส่งผลกระทบต่อกันหรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันจากมิติที่กว้าง แคบ ตื้น ลึก ไกล ไกล จนทำให้ทั้งสองส่วนกลายเป็นที่ว่างสองนัย ที่ค่อยๆ พัฒนามาเป็นลำดับตามปีที่สร้างสรรค์งานในแต่ละชิ้น

คำสำคัญ: พื้นที่ว่างในงานศิลปะ, นามธรรมในงานจิตรกรรม, จิตรกรรม, จอร์เจีย โอคีฟ

* บทความนี้เรียบเรียงขึ้นจากเนื้อหาส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง จักรวาลในอุทร ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2562 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ สุณนิมิตร ศาสตราจารย์เกียรติคุณอิทธิพล ตั้งโฉลก รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ อิชฎีวรพันธุ์

This article is part of a doctoral dissertation on "Universe in the womb" for the degree of Doctor of Philosophy program in Visual Arts, Graduate School, Silpakorn University, Academic year 2019. Dissertation Advisors: Emeritus Professor Pishnu Supanimit; Emeritus Professor Ithipol Thangchalok; Associate Professor Dr.Chaiyosh Isavorapant.

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรพร อยู่ดี นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร 0892285019, watcharaporn.yoo@dpu.ac.th

Assistant Professor Watcharaporn Yooddee, the student of Doctor of Philosophy program in Visual Arts in Graduate School, Silpakorn University, 0892285019, watcharaporn.yoo@dpu.ac.th

Abstract

The purpose of this article is analyze visual expression of an artist pertaining to shape and space by studying Georgia O'Keeffe's paintings, who employs natural objects, either living or once living, in the composed landscape via various perspectives until they yield unique characteristics that could foster specific feelings rooted from the paintings abstract quality.

The case study was done on O'Keeffe's Pelvis series created between 1943 and 1947 focusing on five selected works: Pelvis with Moon; Pelvis with the Distance; Pelvis II; Pelvis series Red with Yellow; and Pelvis series.

The study took a close look at her creation of shape --- positive and negative on which is the result of the artist's methods to present a pelvic shape by expanding its sizes, creating light and shadow along with its position and direction.

The study shows that the shape (pelvis) and the space (sky) mutually impact and interact because the artist created dimensional composition that interplays with of length, breadth, depth, and height together with distance. Her shape and space then could be both positive and negative. The double nature of O'Keeffe shape and space had been developed through years.

Keywords: space in visual art, abstract in Painting, painting, Georgia O'Keeffe

บทนำ

จอร์เจีย โอคีฟ (Georgia O'Keeffe, ค.ศ.1887-1986) ศิลปินหญิงโมเดิร์นนิสต์ชาวอเมริกันที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศิลปะสมัยใหม่ของอเมริกา ให้สัมพันธ์กับขบวนการเคลื่อนไหวแบบยุโรปในช่วงศตวรรษที่ 20 ผลงานส่วนใหญ่ของเธอเป็นวาดภาพดอกไม้หลากหลายชนิด ที่สร้างความตื่นตะลึงในรูปแบบการวาดภาพระยะใกล้มาก ลักษณะเหมือนการซูมภาพเข้าใกล้จากเลนส์กล้องที่มีความละเอียดสูง ภาพวาดดอกไม้ขนาดใหญ่ของโอคีฟ สามารถแสดงพลังดึงดูดสายตาให้ผู้ชมรู้สึกชื่นชมและเกรงขาม เธอเคยให้ทัศนะเกี่ยวกับการวาดดอกไม้ว่า “เมื่อคุณถือดอกไม้ไว้ในมือของคุณและมองมันอย่างจริงจัง เมื่อนั้นดอกไม้จะกลายเป็นโลกของคุณ”¹ ภาพวาดดอกไม้จึงเป็นโลกใหม่ที่เธอสร้างขึ้นเพื่อมอบให้แก่ผู้อื่น

นอกจากนี้ผลงานของโอคีฟยังแสดงให้เห็นถึงกระบวนการของการกลั่นกรองโลกธรรมชาติ ในการวาดภาพภูมิทัศน์และสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติที่ทั้งมีชีวิตและเคยมีชีวิต ที่แม้จะมองดูห่างแล้งแต่เธอสามารถจับต้องอารมณ์และธรรมชาติของวัตถุได้อย่างมีพลัง ด้วยการลดทอนรายละเอียดหรือเลือกใช้เพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของรูปทรงมาสร้างเป็นองค์ประกอบใหม่ ให้กลายเป็นมุมมองที่แปลกตา เพื่อเปลี่ยนแปลงการรับรู้เดิมในการมอง

¹ Peter-Cornel Richter, *Georgia O'Keeffe and Alfred Stieglitz*. (Munich London New York: Prestel Verlag, 2016.) 81.

รูปทรงหรือวัตถุที่วาดนั้น ให้เป็นความรู้สึกเชิงนามธรรมที่สร้างสรรค์ไปพร้อมกันกับการสร้างโลกแห่งจินตนาการ และแสดงความสัมพันธ์อันแท้จริงระหว่างความเป็นมนุษย์กับธรรมชาติ

ไอคิฟแต่งงานกับอัลเฟรด สไตกลิตซ์ (Alfred Stieglitz, ค.ศ. 1864-1946) ช่างภาพชาวอเมริกันผู้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนศิลปะสมัยใหม่ หอศิลป์ส่วนมากในนิวยอร์กรู้จักเขาในฐานะผู้ชักนำศิลปินชั้นแนวหน้าจากยุโรปหลายคนให้เป็นที่รู้จักในอเมริกา ทำให้เธอได้แสดงผลงานภาพวาดดอกไม้เทคนิคสีน้ำมันขนาดใหญ่ร่วมกับศิลปินชาวอเมริกันที่มีผลงานในแกลเลอรีในนิวยอร์ก ผลงานของเธอได้สร้างความสนใจจนเกิดกระแสวิพากษ์ให้แก่นักวิจารณ์ และถูกมองว่าการแสดงออกเช่นนี้เป็นไปตามหลักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ ซิกมุนด์ فروยด์ ที่แสดงเรื่องเพศและการมรณจากจิตใต้สำนึกแต่เธอก็ปฏิเสธมาโดยตลอดว่าไม่ได้มีแนวความคิดเช่นนั้น เธอเพียงต้องแสดงออกถึงความยิ่งใหญ่ของธรรมชาติและสร้างแรงดึงดูดให้ผู้คนที่สนใจแต่โลกของวัตถุ ให้หันมาสนใจมองและชื่นชมธรรมชาติที่อยู่รอบตัวบ้าง

ผลงานชิ้นนั้นคือภาพ Petunias หรือดอกพิทูเนีย (ภาพที่1) ซึ่งเป็นการวาดดอกไม้ในช่วงแรกๆ ด้วยรูปแบบการวาดระยะใกล้และขยายสัดส่วนให้มีขนาดใหญ่ การนำเสนอนี้แสดงให้เห็นวิธีการใช้ลักษณะที่ว่างบวก

ภาพที่ 1 Georgia O'Keeffe, Petunias, Oil on Canvas, 45.6 x 76.3 cm. 1925

ที่มา : https://ncartmuseum.org/blog/view/okeeffe_and_the_flower_equation

และที่ว่างลบที่แสดงออกเป็นสองนัยยะ กล่าวคือ บริเวณที่ว่างที่ถูกกำหนดด้วยเส้นให้เป็นรูปร่างขึ้น แต่ที่ว่างของรูปร่างที่เกิดขึ้นนี้ มีความสำคัญหรือมีความหมายเท่าๆ กับที่ว่างที่เหลืออยู่ จนไม่อาจตัดสินได้ว่าส่วนใดเป็นบวกส่วนใดเป็นลบ ทั้งสองส่วนจะเป็นบวกและลบสลับกัน² ขอบเขตรูปทรงของดอกพิทูเนียสีม่วงเหมือนมวลอากาศที่หนาแน่น เป็นลักษณะที่ว่างที่สร้างมิติตื้นลึก ด้วยการกำหนดมุมมองในการจัดวางและจังหวะแสงเงาของพิทูเนียแต่ละดอก ในขณะที่ที่ว่างเบื้องหลังที่ปรากฏให้เห็นเพียงเล็กน้อย แต่ให้ความรู้สึกเหมือนมวลอากาศที่บางเบาและกว้างไกล โดยมีดอกไม้ขนาดใหญ่ลอยลอยอยู่ในท่ามกลาง รูปแบบการนำเสนอเช่นนี้ ได้ถูกพัฒนามาสู่การทำงานในชุด Pelvis Series ในเวลาต่อมา

² ชลูด นิมเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. (พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ 2553.) 93.

บทความนี้ใช้วิธีการศึกษาทฤษฎีพื้นที่ว่างบวก (Positive Space) และพื้นที่ว่างลบ (Negative Space) จากการทำความเข้าใจการนำเสนอรูปทรงกระดูกเชิงกรานในลักษณะต่างๆ ที่ศิลปินกำหนดมุมมองให้มาอยู่ในบรรยากาศของที่ว่างที่ให้ความรู้สึกแตกต่างกัน พื้นที่ว่างเพียงอย่างเดียวจะให้ความรู้สึกเงียบและนิ่งเฉย แต่เมื่อมีรูปทรงใดๆ ก็ตามปรากฏตัวขึ้นจะทำให้ที่ว่างนั้นมีความหมายขึ้นมาได้ ขอบเขตของรูปทรงจะมีพลังงานบวกที่ทำให้พื้นที่ที่อยู่นิ่งๆ เกิดความเคลื่อนไหว ซึ่งจะมากขึ้นขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือลักษณะวิธีการนำเสนอของศิลปินแต่ละคนที่จะกำหนดให้รูปทรงกับที่ว่างทำงานร่วมกันอย่างไร

คำอธิบายของ ชลูด นิ่มเสมอ ในหนังสือองค์ประกอบของศิลปะเกี่ยวกับทฤษฎีที่ว่างบวกและที่ว่างลบ ได้เขียนไว้ว่า “เมื่อที่ว่างบริเวณหนึ่งถูกกำหนดด้วยเส้นรูปนอกให้เกิดเป็นรูปร่างขึ้น ที่ว่างที่มีรูปร่างนี้จะเริ่มมีพลังมีความเคลื่อนไหวและมีความหมายขึ้น ส่วนที่ว่างที่อยู่รอบๆ จะยังคงเป็นความว่างที่ค่อนข้างเฉยอยู่ ถึงแม้จะมีความหมายขึ้นบ้างจากผลการกระทำของที่ว่างส่วนที่มีรูปร่างนั้นก็เป็นส่วนน้อย ที่ว่างที่มีรูปร่างนี้เรียกว่า “ที่ว่างบวก” หรือที่ว่างที่ทำงาน (Active Space) ส่วนที่ว่างที่อยู่รอบๆ เรียกว่า “ที่ว่างลบ” หรือที่ว่างที่อยู่เฉย (Passive Space)”³

การเปลี่ยนแปลงขนาดและลักษณะการวางรูปทรงที่ปรากฏในพื้นที่ว่าง จะทำให้ความหมายของรูปทรงนั้นเปลี่ยนไปได้ทั้งโดยรูปธรรมและนามธรรม ทั้งในส่วนที่เป็นบวกและส่วนเป็นลบ ซึ่งเป็นผลมาจากลักษณะของที่ว่างที่เปลี่ยนรูปตามไปด้วย ทั้งสองส่วนจึงมีความสำคัญที่จะเป็นพลังส่งเสริมกันและกัน ซึ่ง ชลูด ได้ให้คำอธิบายเพิ่มเติมไว้ว่า “การกำหนดความเป็นบวกเป็นลบให้แก่ที่ว่างนี้ ทำขึ้นเพียงเพื่อความสะดวกในการศึกษาทางทฤษฎี มิได้หมายความว่าส่วนที่เป็นลบจะมีค่าน้อยกว่าส่วนที่เป็นบวก เพราะในทัศนะของศิลปินนั้น ทุกส่วนในงานย่อมมีความสำคัญที่จะต้องพิจารณาเท่าเทียมกัน”⁴

ผลงานชุด Pelvis Series

ในช่วงปี ค.ศ. 1943-1947 โอศิฟได้สร้างสรรค์จิตรกรรมสีน้ำมันชุด Pelvis Series ออกมาหลายชิ้น โดยเริ่มจากความสนใจใช้เป้าของกระดูกเป็นช่องมองภาพ เขามองเห็นความงามของท้องฟ้าผ่านช่องว่างนั้น โดยเฉพาะสีของท้องฟ้าที่ฉาบไว้ด้วยแสงอาทิตย์ที่มองเห็นทะลุผ่านช่องว่างของเป้ากระดูก โอศิฟค้นพบการวาดรูปร่างโครงสร้างของกระดูกเชิงกรานที่สลับซับซ้อน จากการขยายจนมีขนาดใหญ่เกินจริง ซึ่งเป็นวิธีการเดียวกับการวาดภาพดอกไม้ในลักษณะซูมเข้าไปในระยะใกล้มาก ทำให้ภาพกระดูกในผลงานแต่ละชิ้นถูกแปรเปลี่ยนความรู้สึกจากรูปธรรมกลายเป็นนามธรรม เขามองว่าผลงานชุดนี้ปราศจากเส้นแบ่งเขตคันใดๆ ระหว่างความเป็นรูปธรรมกับนามธรรม การตัดทอนสิ่งที่ไม่จำเป็นในการแสดงออกออกไป ทำให้พบกับความเรียบง่าย แต่กลับเต็มไปด้วยปัญญาญาณของการวาดในสิ่งที่เห็นได้อย่างลึกซึ้งถึงแก่นของเนื้อหา นักเขียนเชื้อสายแอฟริกัน-อเมริกัน จีน ทูเมอร์ (Jean Toomer, ค.ศ. 1894-1967) ให้นิยามผลงานชุดนี้ว่าคือ “ประตูแห่งกระดูกที่ทะลุผ่านไปสู่จักรวาล”⁵

³ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁵ Metropolitan Museum of Art (US). *Pelvis II, 1944* Accessed May 10, 2019, available from

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/488229>

การศึกษาผลงานชุด Pelvis series ผู้เขียนได้คัดเลือกมาทั้งหมด 5 ชิ้น ตามลำดับปีที่สร้างสรรค์ เพราะแสดงให้เห็นถึงการใช้ที่ว่างบวกและที่ว่างลบที่ค่อยๆ พัฒนาคลี่คลายรูปแบบไป โดยผลงานชิ้น 1-2 คือ Pelvis with Moon และ Pelvis with the Distance เป็นผลงานช่วงแรกๆ ที่มีการวางองค์ประกอบภาพในมุมกว้าง เห็นรูปทรงของกระดูกเกือบเต็มทั้งชิ้น ผลงานชิ้นที่ 3 คือ Pelvis II เป็นผลงานที่เริ่มวางองค์ประกอบให้มีมุมมองที่ใกล้เข้าปานกลาง ผลงานชิ้นที่ 4 คือ Pelvis series, Red with Yellow เป็นผลงานที่โอศิฟกระชับมุมมองให้ดูแคบและใกล้มากจนเห็นแค่ช่องโพรงกระดูก และได้เปลี่ยนมาใช้เฉดสีสมแทนการใช้สีฟ้า ส่วนผลงานชิ้นที่ 5 คือ Pelvis series เป็นผลงานในช่วงสุดท้าย ที่โอศิฟใช้มุมมองที่แคบลงมาก ร่วมกับลดทอนรายละเอียดภายในงาน และรวมทั้งการสร้างลักษณะของมิติลงตาขึ้น

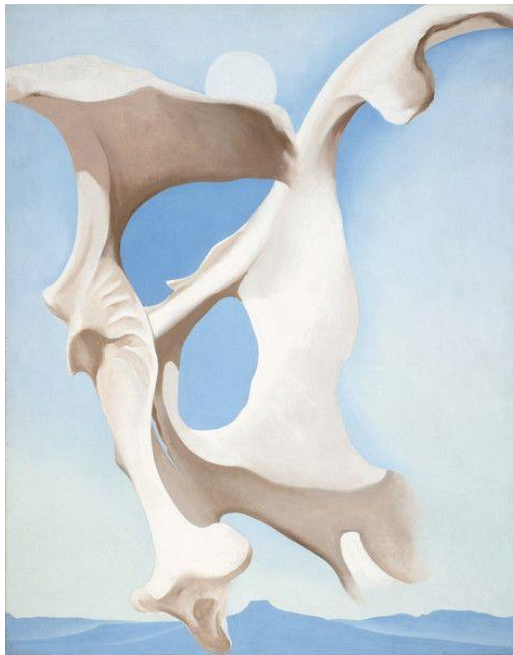
1. ผลงาน Pelvis with Moon

Pelvis with Moon (ภาพที่2) เป็นผลงานชิ้นแรกๆ ในชุด Pelvis series สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1943 เป็นภาพกระดูกเชิงกรานขนาดใหญ่เกือบเต็มชิ้น ล่องลอยอยู่กลางอากาศในมุมสูง เห็นบรรยากาศที่กว้างไกลของแนวทิวเขาที่อยู่เบื้องล่าง เห็นพระจันทร์เกือบทั้งดวงอยู่เหนือกระดูกสีขาวโพลน มองคล้ายผีเสื้อราตรีใหญ่ยักษ์ที่กำลังสยายปีกท่ามกลางแสงจันทร์ในยามกลางวันที่แดดอ่อน จินตนาการจากรูปทรงที่เหมือนจริงแต่ให้ความรู้สึกเหนือจริงนี้ ทำให้นึกถึงภาพ Atavistic Ruins after the Rain (ภาพที่3) ของ ซาลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali, ค.ศ. 1904-1989) ศิลปินแนวเซอร์เรียลลิสต์ชาวสเปน ที่มีภาพเกี่ยวกับความฝันประหลาดจากจิตใต้สำนึกซึ่งบางครั้งชวนให้รู้สึกขนลุก รวมถึงการวาดภาพทิวทัศน์จากความทรงจำที่ให้ความสำคัญกับฉากหลังอันเป็นทะเลทรายแห้งแล้งกว้างใหญ่แลเห็นเส้นขอบฟ้าอยู่ไกลๆ แม้จะเป็นงานแบบเหนือจริง แต่ดาลียังเก็บรายละเอียดรูปทรงในภาพ เช่น ก้อนเมฆ ภูเขา จึงยังรู้สึกได้ถึงกลิ่นอายของความเป็นรูปธรรมอยู่บ้าง

ในขณะที่ภาพ Pelvis with Moon กลับสร้างความรู้สึกที่เป็นนามธรรมมากกว่า ด้วยทิศทางการจัดวางของตำแหน่งของกระดูกเชิงกรานให้โพรงกระดูกแสดงให้เห็นช่องว่างอย่างเป็นอิสระ ที่ว่างโดยรอบรูปทรงและที่ว่างภายในตัวรูปทรง ทำงานสอดคล้องประสานราวกับไม่มีเส้นขอบเขตระหว่างกัน พื้นที่ว่างลบทำงานคล้ายกับอากาศที่หมุนวนอยู่รอบๆ รูปทรง ในขณะที่ที่ว่างบวกภายในตัวรูปทรงก็ทรงพลังดังกำลังเคลื่อนไหว ด้วยการทำงานของมิติตื้นและลึกจากการให้ค่าน้ำหนักแสงเงาภายในโครงสร้างของกระดูกที่มีเส้นโค้งเว้าอย่างนุ่มนวล โอศิฟเก็บรายละเอียดลักษณะผิวของกระดูกเพียงบางส่วนในบริเวณด้านหน้า เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงความแข็งแรงหนักแน่น ในขณะที่ปล่อยรายละเอียดในด้านหลังให้รู้สึกถึงความบอบบางและผ่อนคลาย ราวบทกวีหรือท่วงทำนองของดนตรีที่มีจังหวะหนักเบา

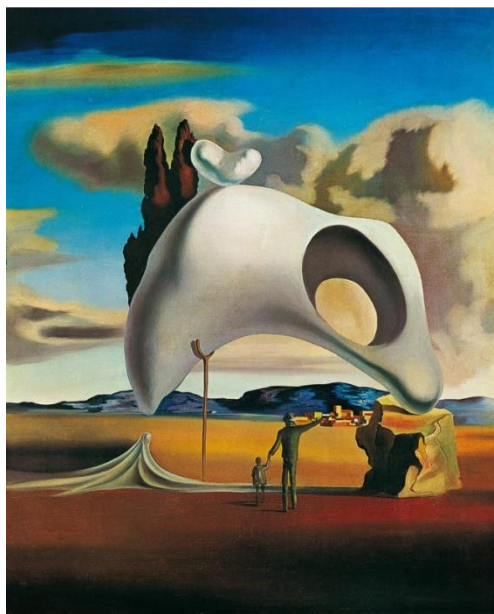
ราเฟล โคเซค (Raphael Kosek, ค.ศ. 1924-ปัจจุบัน) กวี และอาจารย์สอนวรรณคดีอเมริกันและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ Marist College and Dutchess Community College in the Hudson Valley เป็นผู้หนึ่งที่ได้รับแรงบันดาลใจจากผลงานจิตรกรรมของโอศิฟ ในการแต่งบทกวีหลายชิ้น ซึ่งรวมถึงผลงาน Pelvis with Moon ส่วนหนึ่งของบทกวีก็กล่าวว่า

“กระดุกสีขาวราวกับนางฟ้า ถูกล้อมรอบด้วยท้องฟ้าภายในกรอบประตูบานใหญ่อันหรรษา ในฐานะ สะโปกของคุณ ..ท้องไปทั่วแนวเทือกเขาสีฟ้าที่เต็มไปด้วยก้อนหิน ..ดังดวงดาสีขาวม้วนตัวอยู่ในป่า ..เหมือน เส้นทางที่ห่างไกลจากทะเล แสงที่เพริศพรายของกระดุก ไม่มีสิ่งอื่นใดงดงามไปกว่าช่องว่างที่เปล่งประกายทะลุ ผ่านออกมาจากวงก้นหอยและทะเลแห่งท้องฟ้า สายลมแห่งดนตรีจากทรมเป็ตที่ไร้เสียง ช่างงดงามด้วยช่องว่างที่ ปรางภู ราวกับเป็นหน้าต่างแห่งสรวงสวรรค์ ที่ไม่เคยเลื่อนไหวอีกต่อไป”⁶

ภาพที่ 2 Georgia O'Keeffe, Pelvis with Moon, Oil on Canvas, 61 x 75 cm. 1943
ที่มา : <https://allpainters.org/paintings/pelvis-with-moon-georgia-o-keeffe.html>

⁶ Raphael Kosek. **Pelvis with Moon, 1943 Georgia O'Keeffe**. Accessed May 10, 2019, available from <https://static1.squarespace.com/static/50a3e7b0e4b0216a96954b82/t/552447a4e4b0ba68a543aa8b/1428440996713/Kosek+-+Pelvis+with+moon%2C+1943.pdf>

ภาพที่ 3 Salvador Dali, Atavistic Ruins after the Rain, Oil on Canvas, 65 x 54 cm. 1934

ที่มา : <https://www.dalipaintings.com/atavistic-ruins-after-the-rain.jsp>

2. ผลงาน Pelvis with the Distance

Pelvis with the Distance (ภาพที่4) สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1943 ปีเดียวกันกับ Pelvis with Moon เป็นภาพกระดุกเชิงกรานขนาดใหญ่โตมโหฬารวางอยู่ด้านหน้าสุดของภาพ และดูล้นขอบออกมาอย่างโดดเด่น ขณะเดียวกันก็จัดวางให้พาดผ่านกึ่งกลางของภาพในแนวเฉียง ส่วนฉากทิวทัศน์ด้านหลังเป็นสีของท้องฟ้าถูกไล่เฉดน้ำหมึกสีฟ้าเข้มถึงอ่อนจากด้านบนลงไปสู่สีฟ้าจางๆ ด้านล่างที่ชิดติดกับแนวภูเขาสีน้ำเงิน มองเห็นเป็นเส้นขอบฟ้าและกลุ่มต้นไม้สีเขียวเล็กๆ กระจัดกระจายเป็นแนวอยู่เบื้องล่าง ในระยะสายตาก็ดูไกลออกไป กระดุกเชิงกรานที่พาดผ่านกึ่งกลางภาพนี้ เป็นความกล้าหาญที่จะท้าทายความรู้สึกของตนเองในการก้าวข้ามกรอบการทำงานศิลปะที่คุ้นเคยทั่วไป

โอคิปิตเป็นขนาดของกระดุกเชิงกรานให้ใหญ่โตอยู่ภายในทิวทัศน์ของทัศนียภาพ ที่มีสัดส่วนตามความเป็นจริง การบิดเบือนโครงสร้างรูปทรงและการวางพาดผ่านกึ่งกลางภาพแนวเฉียงเช่นนี้ ทำให้รู้สึกถึงความเหนือจริงที่ซ่อนอยู่และชวนให้นึกถึงผลงานของ ซาลวาดอร์ ดาลี ในภาพ The Enigma of Desires (ภาพที่5) ซึ่งวาดขึ้นในปี ค.ศ. 1929 เป็นภาพวาดความฝันเกี่ยวกับแม่ของเขาที่เสียชีวิตไปตั้งแต่ปี ค.ศ. 1921 เมื่อเขาอายุ 17 ปี ดาลียังคงฝันถึงแม่เสมอ เขาแสดงความฝันออกมาด้วยจินตภาพอันแปลกประหลาด รูปใบหน้าของแม่ที่เป็นเหมือนฐานของรูปทรงหลักในภาพวางแนบชิดอยู่กับพื้นดิน มีก้อนลำตัวเหมือนเนยแข็งที่เต็มไปด้วยโพรงตั้งเฉียงขึ้นไปบนอากาศ ท่ามกลางภูมิทัศน์ทะเลทรายที่แห้งแล้ง รูปทรงหลักดังกล่าวยังแสดงถึงการให้ความสำคัญกับสิ่งนั้นมากที่สุดนั่นคือความรักที่เขามีต่อแม่

ในทำนองเดียวกันกับองค์ประกอบของภาพ Pelvis with the Distance ซึ่งถูกควบคุมด้วยรูปร่างที่สง่างามของโครงกระดูกที่อยู่ด้านหน้า โอคีฟแสดงความสำคัญสูงสุดของรูปทรงกระดูกเชิงกรานและสามารถจับรูปแบบที่เป็นหัวใจสำคัญของธรรมชาติได้อย่างชาญฉลาดและกล่าวถึงผลงานชุดนี้ว่า “มันเป็นสิ่งที่ทำให้ฉันรู้สึกถึงการออกไปสู่ห้วงอวกาศ ไปในเส้นทางที่ฉันชอบ และนั่นก็ทำให้ฉันรู้สึกหวาดหวั่นอยู่บ้างนิดหน่อย เพราะว่ามันไม่เหมือนกับสิ่งที่คนอื่นทั่วไปเขาทำกัน ฉันรู้สึกเสมอว่า บางทีฉันอาจตกลงมาจากขอบเส้นทางที่ทำหาย แต่ฉันก็ชอบที่จะทำเช่นนั้น ฉันไม่แคร์หากต้องหล่นลงไป”⁷

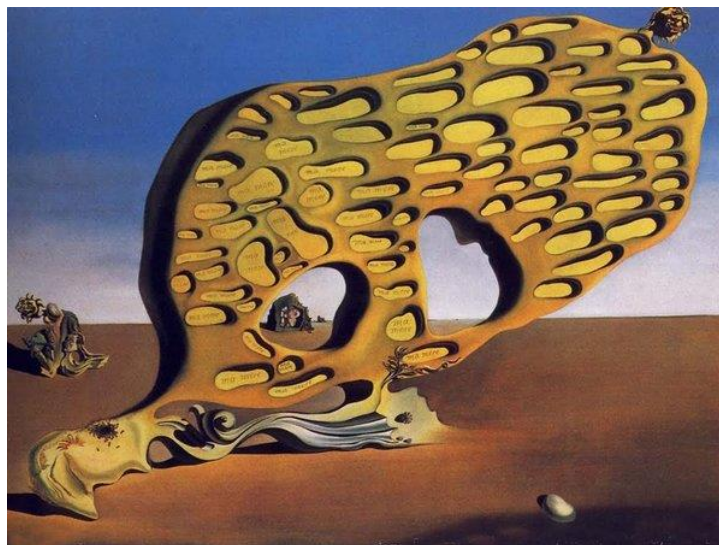
ลักษณะของพื้นที่ว่างถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนจากกระดูกที่พาดผ่านกึ่งกลาง ส่งผลให้ที่ว่างลรอบข้างถูกแบ่งเป็นสองส่วน และที่ว่างลบที่อยู่ภายในโครงสร้างของกระดูกก็กลับกลายเป็นที่ว่างบวกและกลายเป็นก้อนมวลหนึ่งเดียวกับรูปทรงกระดูก ผลงานบวกและลบในภาพเป็นกระแสพลังงานที่ทะยานขึ้นสู่ด้านบนและไหลลงมาด้านล่าง โอคีฟยังคงใส่ใจในการเก็บรายละเอียดลักษณะผิวของกระดูกเชิงกรานเช่นเดียวกับงานชิ้นที่ 1 ดังที่กล่าวไปข้างต้น โดยแสดงถึงความแข็งแกร่งบริเวณส่วนกระดูกด้านบนและปล่อยให้รู้สึกผ่อนคลายในส่วนกระดูกด้านล่าง เหมือนเป็นแนวระนาบของพื้นที่ว่างที่เธอให้มันไหลออกไปนอกกรอบทั้งสองข้างอย่างอิสระ

ภาพที่ 4 Georgia O'Keeffe, Pelvis with the Distance, Oil on Canvas, 121.9 x 101.6 cm. 1943

ที่มา : <https://curator.com/art/georgia-okeeffe/pelvis-with-the-distance>

⁷ Suzan Hamer. **Pelvis With The Distance**1943 Accessed May 10, 2019, available from <https://curator.com/art/georgia-okeeffe/pelvis-with-the-distance>

ภาพที่ 5 Salvador Dali, The Enigma of Desires, Oil on Canvas, 110 x 150.7 cm. 1929

ที่มา : <https://www.dalipaintings.com/enigma-of-desire.jsp>

3. ผลงาน Pelvis II

Pelvis II (ภาพที่6) สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1944 ยังเป็นผลงานที่อยู่ในช่วงต้นๆ ของการทำงานชุดนี้ แต่โอคิฟก็ได้เริ่มปรับมุมมองในการวาดกระดูกให้แคบลงจากเดิม ทำให้ลักษณะช่องว่างที่ปรากฏเกิดเป็นรูปทรงวงรีที่ทับซ้อนกันอยู่ และจงใจวางรูปทรงเชิงกรานให้ดูล้นกรอบออกไปมากยิ่งขึ้น เหมือนภาพที่ถูกตัดส่วนรอบนอกให้สมบูรณ์อยู่ในขอบเขตที่เป็นสี่เหลี่ยมที่กำหนดเท่านั้น เงามืดกระทบลงบนพื้นผิวกระดูกขาวแสงแดดที่จัดในฤดูหนาว เป็นเงาที่พาดผ่านมาจากส่วนโค้งอีกฝั่งของเชิงกรานที่อยู่นอกกรอบผ้าใบ ลักษณะแสงเงาที่จัดจ้าน บนพื้นผิวกระดูกให้ความรู้สึกราวกับแสงแดดที่ตกต้องลงมาตามธรรมชาติ

มุมมองในการวางกระดูกเชิงกรานที่เปลี่ยนแปลงไปนี้ เริ่มแสดงให้เห็นอีกวิธีการหนึ่งของการสร้างความรู้สึกนามธรรมในผลงานของเธอ นั่นคือการเลือกใช้เพียงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือมุมใดมุมหนึ่งของรูปทรง มาจัดวางในงาน ในภาพที่ระยะยิ่งใกล้มากขึ้นนี้ โอคิฟยังคงเก็บรายละเอียดให้เห็นถึงความนวลเนียนของผิวและร่องรอยร้าวกระดูกด้านหน้า ที่เป็นขอบโพรงของเบ้ากระดูกซึ่งเป็นช่องว่างทะลุไปสู่ด้านหลัง เช่นเดียวกับการวาดภาพดอกไม้ที่ซุ่มเข้าไปในระยะใกล้ โดยตัดสัดส่วนเต็มรอบนอกของดอกไม้ออกไป ให้เห็นโพรงภายในดอกไม้ที่มีเกสรโผล่ออกมา

ภาพที่ 6 Georgia O'Keeffe, Pelvis II, Oil on Canvas, 75 x 61 cm. 1944

ที่มา : <https://curiator.com/art/georgia-okeeffe/pelvis-ii>

การจัดวางองค์ประกอบในผลงานชิ้นนี้ ทำให้เกิดการกลับค่ากันระหว่างที่ว่างบวกและที่ว่างลบ กล่าวคือ ชิ้นส่วนและสัดส่วนของรูปทรงที่ศิลปินเลือกใช้มีลักษณะล้นขอบเขตของกรอบผ้าใบ ทำให้ตำแหน่งของช่องว่างกระดูที่เคยเป็นช่องว่างเพื่อบ่งชี้ทิศทางไปสู่อวัยวะเพศหญิงเพียงอย่างเดียว กลายเป็นมวลของรูปทรงคล้ายไข่มุกสองใบที่วางซ้อนกันอยู่ พื้นที่ของท้องฟ้าซึ่งเคยเป็นบรรยากาศรองรับรูปทรงในฐานะที่ว่างลบกลับกลายมาเป็นที่ว่างบวก ในขณะที่พื้นที่ของรูปทรงกระดูที่เคยเป็นที่ว่างบวกก็กลับกลายมาเป็นที่ว่างลบแทน

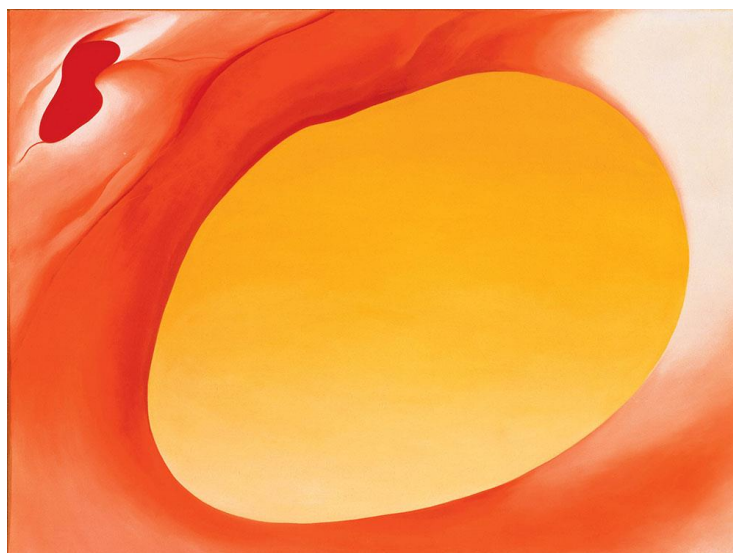
พื้นที่ว่างในลักษณะของช่องว่างนี้ ยังให้ความรู้สึกถึงการเป็นจุดกำเนิด แต่ไม่ใช่จากความรู้สึกของการรับรู้เดิมว่ากระดูเชิงกรานคือส่วนที่ให้กำเนิดชีวิต แต่ความรู้สึกนี้เกิดจากการรับรู้ใหม่ ที่โอคีฟได้แปรความหมายรูปธรรมของรูปทรงให้กลายเป็นนามธรรม ภาพนี้แสดงให้เห็นว่า ช่องโพรงของกระดูเชิงกรานเปรียบเหมือนเส้นทางไปสู่โลกใหม่ และเป็นนัยยะของความหมายถึงการเดินทางออกไปสู่การกำเนิดของชีวิตใหม่ เป็นความรู้สึกภายใน-ภายนอกของพลังงานสองขั้วตรงข้ามที่ทำงานสอดประสานซึ่งกันและกัน พลังงานบวกแทนการกำเนิดเกิดขึ้น พลังงานลบแทนการดับสูญ เป็นการเกิด-ดับที่วนเวียนสลับกันไปตามกฎแห่งธรรมชาติอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

4. ผลงาน Pelvis series, Red with Yellow

Pelvis series, Red with Yellow (ภาพที่7) สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1945 เป็นผลงานช่วงกลางๆ ในการสร้างผลงานชุด Pelvis series มีความแตกต่างจากผลงานชิ้นอื่นที่เลือกมาศึกษาในเรื่องของการใช้สี โอคีฟเลือกใช้เฉดสีส้มและแดงองค์ประกอบด้วยมุมมองที่แคบลงมาก โครงสร้างกระดูเชิงกรานถูกเลือกใช้เพียงส่วนที่เห็น ช่องโพรงกระดูและแสดงเนื้อกระดูที่เหลือให้เห็นโดยรอบเพียงเล็กน้อย แต่ยังคงเก็บรายละเอียดของริ้วรอยและมีติของแสงเงาบริเวณผิวกระดูด้านบนไว้อยู่

หากมองตามหลักทัศนธาตุเรื่องการใช้สีในงานศิลปะเชิงรูปธรรม การใช้สีส้มให้ความหมายเกี่ยวกับความสนุกสนานและกระตือรือร้น ในภาพ Pelvis series, Red with Yellow นอกจากจะให้ความหมายดังกล่าวแล้วยังให้ความรู้สึกอบอุ่นเหมือนแสงแดดที่ฉาบไปทั่วทั้งผิวของกระดูกเชิงกรานและท้องฟ้า เมื่อตีความโดยนัยยะของนามธรรม ความโดดเด่นของเฉดสีส้มก็เปรียบได้กับพลังของชีวิตที่ให้ความรู้สึกถึงความมีเลือดเนื้อ โดยเฉพาะรูปทรงอิสระเล็กๆ สีส้มอมแดงบริเวณมุมซ้ายบนของภาพที่มีลักษณะคล้ายกับเซลล์สิ่งมีชีวิตกำลังแบ่งตัว พัฒนารูปร่างไปสู่ชีวิตใหม่ พื้นผิวของเฉดสีส้มทั้งหมดยังทำให้รู้สึกได้ถึงลมหายใจของซากกระดูกที่กลับมามีชีวิตอีกครั้ง

รูปร่างทรงกลมรีคล้ายไข่ของโพรงกระดูกที่อยู่กลางภาพทำงานเป็นที่ว่างบวก ส่งพลังเคลื่อนไหวออกมาด้วยการไล่ระดับสีอ่อน-เข้มของเฉดสีส้มเหลือง ในขณะที่เนื้อกระดูกโดยรอบทำหน้าที่เป็นทั้งที่ว่างบวกและที่ว่างลบ หรือเรียกว่าที่ว่างสองนัยที่มีความเป็นบวกเป็นลบอยู่ในตัวเอง การให้ค่าน้ำหนักแสงเงาที่ดูคล้ายจริงของลักษณะผิวกระดูก ยังช่วยทำให้เกิดความตื่น-ลึกในมิติของที่ว่างรอบๆ ได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 7 Georgia O'Keeffe, Pelvis series, Red with Yellow, Oil on Canvas, 90 x 120 cm.1945

ที่มา : <http://www.artchive.com/artchive/o/xokeeffe/pelvis.jpg.html>

5. ผลงาน Pelvis series

Pelvis series (ภาพที่8) สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1947 เป็นผลงานในช่วงท้ายของการทำงานชุดผลงานนี้ การจัดวางองค์ประกอบมีลักษณะคล้ายคลึงกับผลงาน Pelvis series, Red with Yellow คือเป็นมุมมองที่แคบมาก และยังมีลักษณะของการเป็นจุดศูนย์กลางมากขึ้น ทำให้นึกถึงภาพ The Listening Room (ภาพที่9) ของ เรเน่ มากิริตต์ (Rene Magritte, ค.ศ. 1898-1967) ศิลปินเซอร์เรียลลิสต์ชาวเบลเยียม ผลงานของเขาส่วนใหญ่เป็นการแสดงจินตภาพของสิ่งที่เห็นในชีวิตประจำวันแล้วนำมาผสมผสานกับความคิดฝันส่วนตัว ทำให้ผู้ชมเกิดความฉงนสนเท่ห์จากการนำเอาวัตถุที่ดูไม่เข้ากันหลายอย่าง มาจัดองค์ประกอบรวมอยู่ในภาพเดียวกัน สำหรับผลงาน The Listening Room มากิริตต์นำเสนอภาพผลแอปเปิ้ลสีเขียวขนาดใหญ่เหมือนลูกโป่งพองลม

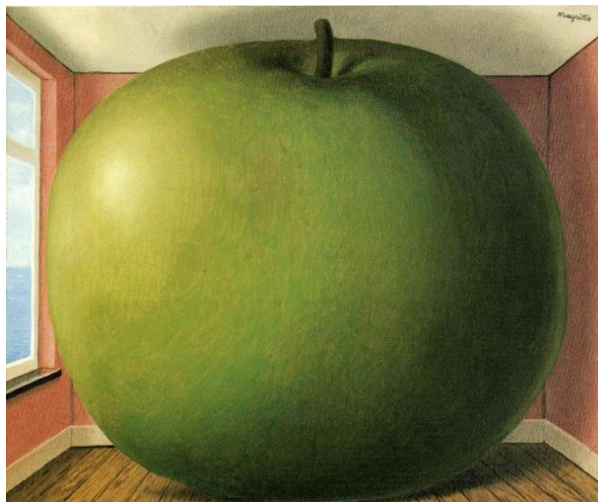
อยู่ภายในห้องสี่เหลี่ยม แสดงความเป็นจุดศูนย์กลางอย่างโดดเด่น เขาต้องการให้แอบเปลือยผลใหญ่ยักษ์นี้เป็นตัวแทนสื่อความหมายถึงความยิ่งใหญ่ที่กำลังส่งเสียงร้องตะโกนดังๆ เพื่อท้าทายความปรารถนาของมนุษย์ที่มักเหยียดหยามในสิ่งที่เล็กกว่าหรือด้อยกว่าตนเอง

ในองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันของผลงานทั้งสองชิ้นนี้ ภาพ Pelvis series ของโอคีฟกลับให้ความรู้สึกถึงความอ่อนนุ่มถ่อมตน ด้วยการตัดทอนรายละเอียดให้มองดูเรียบง่าย ทั้งลักษณะพื้นผิวของกระดูกที่แทบจะไม่มีรายละเอียดใดๆ และเฉดสีของท้องฟ้าที่ไล่น้ำหนักเหมือนการแรเงาให้เกิดมวลเบาๆ ของรูปทรงหากมองโดยผิวเผินอาจจะเห็นเป็นแค่รูปทรงวงรีเหมือนไข่สีฟ้าวางอยู่บนแผ่นระนาบสีขาว ที่ถูกให้ค่าน้ำหนักแสงเงาเพียงเล็กน้อยบริเวณด้านขวาของขอบโพรงกระดูก แต่เมื่อพิจารณาพื้นที่สีฟ้ากลางภาพอย่างพิถีพิถันแล้ว กลับทำให้รู้สึกถึงปริมาตรของวัตถุที่นูนขึ้นมาและในขณะเดียวกันก็รู้สึกถึงมิติของความลึกที่เหมือนจะทะลุออกไปด้วย นั่นเป็นเจตนาที่เธอสร้างลักษณะลงตาขึ้น

ภาพที่ 8 Georgia O'Keeffe, Pelvis series, Oil on Canvas, 90 x 120 cm. 1947

ที่มา : <http://www.artchive.com/artchive/o/xokeeffe/pelvis.jpg.html>

ภาพที่ 9 Rene Magritte, The Listening-Room, Oil on Canvas, 38 x 46 cm. 1958

ที่มา : <https://www.facebook.com/artistmagritte>

รูปแบบของการใช้พื้นที่ว่างบวกและที่ว่างลบในภาพ Pelvis series จึงเป็นการทำงานสลับกลับค่ากัน อย่างเห็นได้ชัดเจน ทั้งสองส่วนมีความเป็นบวกและเป็นลบอยู่ในตัวเอง มีลักษณะของที่ว่างสองนัยที่สร้างให้เกิดพลังเคลื่อนไหวไปตลอดเวลา พื้นที่สีฟ้าที่ไอศฟร้อมสร้างมิติลวงตาให้มีปริมาตรของรูปทรงขึ้นมานี้ยังให้ความรู้สึกของไหล่น้ำที่ว่างอยู่บนภาชนะขาวสะอาด รอคอยเจียรนัยให้เป็นอัญมณีอันงดงาม เปรียบได้กับไขภายในโพรงมดลูก ที่รอการปฏิสนธิเพื่อกำเนิดเป็นชีวิตใหม่ต่อไป

สรุป

จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรมของ จอร์เจีย โอคิฟ ชุด Pelvis series ที่สร้างสรรค์ขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1943-1947 ทั้ง 5 ชิ้น ได้แก่ 1.Pelvis with Moon 2.Pelvis with the Distance 3.Pelvis II 4.Pelvis series, Red with Yellow และ 5.Pelvis series ผู้เขียนพบว่า ศิลปินนำเสนอกายภาพของนามธรรมจากการใช้รูปทรงและพื้นที่ว่าง ด้วยลักษณะของที่ว่างบวกและที่ว่างลบ ซึ่งศิลปินได้พัฒนาการสร้างสรรค์มุมมองและคลี่คลายรายละเอียดไปตามลำดับปีที่สร้างสรรค์ดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 1 ศิลปินใช้รูปทรงกระดุกเชิงกรานเกือบเต็มรูป ด้วยการขยายใหญ่ วางอยู่ในตำแหน่งมุมสูงเหนือภาพทิวทัศน์ เห็นช่องว่างอย่างอิสระระหว่างที่ว่างโดยรอบรูปทรงและที่ว่างภายในตัวรูปทรง ที่ร่วมทำงานสอดคล้องกันอย่างไม่มีเส้นแบ่งขอบเขต พื้นที่ว่างลบทำงานคล้ายกับอากาศที่หมุนวนอยู่รอบๆ รูปทรง ในขณะที่ที่ว่างบวกภายในตัวรูปทรงก็มีพลังเหมือนกำลังเคลื่อนไหว

ผลงานชิ้นที่ 2 ยังมีลักษณะคล้ายกับชิ้นที่ 1 แต่รูปทรงกระดุกเชิงกรานให้ความรู้สึกใหญ่โตและล้นกรอบมากกว่า ด้วยลักษณะที่จัดวางให้พาดผ่านกึ่งกลางของภาพในแนวเฉียง ทำให้พื้นที่ว่างด้านข้างซึ่งเป็นที่ว่างลบถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน และที่ว่างลบที่อยู่ในเส้นขอบเขตภายในก็กลับกลายเป็นที่ว่างบวกและรวมเป็นก้อนมวลเดียวกันกับรูปทรงกระดุก พลังงานบวกและลบในภาพเป็นกระแสพลังงานที่ทะยานขึ้นสู่ด้านบนและไหลลงมาด้านล่าง

ผลงานชิ้นที่ 3 ศิลปินก็ได้เริ่มปรับมุมมองกระดุกเชิงกรานให้แคบลงเป็นภาพระยะใกล้มองดูล้นกรอบมากขึ้น การแสดงมุมมององค์ประกอบที่เปลี่ยนไปโดยเลือกใช้เพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของรูปทรงมาใช้งานนี้ ทำให้เกิดการสลับหน้าที่กันของรูปทรงกับพื้นที่ว่างในการแสดงค่าความเป็นบวกและลบ ซึ่งแสดงให้เห็นความรู้สึกนามธรรมมากขึ้น ลักษณะการซ้อนกันของรูปทรงจนเกิดมิติช่องว่างของโพรงกระดุก ที่เป็นนัยยะของการเดินทางออกไปสู่จุดกำเนิดของชีวิตใหม่

ผลงานชิ้นที่ 4 ศิลปินยังปรับมุมมองให้แคบลงมากขึ้น และยังสร้างความแตกต่างจากชิ้นอื่นๆ ด้วยการใช้เฉดสีส้มในงาน รูปทรงกระดุกเชิงกรานถูกเลือกมาใช้เพียงส่วนที่เห็นช่องโพรงกระดุกและแสดงเนื้อที่กระดุกที่เหลือให้เห็นโดยรอบเพียงเล็กน้อย การทำงานของพลังงานบวกและพลังงานลบจะยังทำงานกลับค่ากันเป็นที่ย่างสองนัยที่มีความเป็นบวกเป็นลบอยู่ในตัวเอง พลังของเฉดสีส้มสร้างความโดดเด่นและดึงดูดสายตาแสดงพลังชีวิตที่รู้สึกได้ถึงคามมีเลือดเนื้อ

ผลงานชิ้นที่ 5 ศิลปินใช้มุมมองที่แคบลงมากคล้ายกับผลงานชิ้นที่ 4 แต่ตัดทอนรายละเอียดการให้น้ำหนักแสงเงาของร่องรอยผิวกระดุกและเฉดสีท้องฟ้าให้มองดูเรียบง่าย และมีลักษณะของการเป็นจุดศูนย์กลางมากขึ้น นอกจากนี้ศิลปินยังได้สร้างลักษณะลงตาชั้นบริเวณพื้นที่สีฟ้า ที่สามารถมองเป็นได้ทั้งปริมาตรวัตถุที่พุ่งขึ้นมาหรือเป็นช่องว่างที่ลึกลงไป ซึ่งทำให้ลักษณะการใช้พื้นที่ว่างบวกและที่ว่างลบทำงานสลับกลับค่ากันอย่างชัดเจน ปริมาตรลงตาจากพื้นที่สีฟ้ายังเป็นนัยยะเปรียบได้กับไขในครรภ์มารดาที่รอการปฏิสนธิอยู่ภายในโพรงมดลูก รอการกำเนิดเป็นชีวิตใหม่ต่อไป

ผลงานทั้ง 5 ชิ้น สะท้อนให้เห็นการแสดงออกถึงรูปทรงกับพื้นที่ว่าง ด้วยวิธีการหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการบิดเบือนมุมมอง การขยายขนาดให้เกินจริง การลดทอนรายละเอียด การเลือกใช้ส่วนใดส่วนหนึ่งของรูปทรง และการให้ค่าแสงเงาที่แสดงมิติ ตื้น ลึก ใกล้ ไกล เพื่อมาเปลี่ยนแปลงประสบการณ์การรับรู้ใหม่ให้เกิดความรู้สึกนามธรรมในการมองเห็นรูปทรงนั้นๆ ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ขึ้นโดยอ้างอิงจากรูปทรงของจริงในธรรมชาติมาผสมผสานกับจินตนาการส่วนตัว และได้ดัดแปลงหรือคลี่คลายรูปทรงจนไร้รูป แต่เป็นการนำเสนอความเป็นนามธรรมของความรู้สึกที่มาจากปัญญาญาณและเป็นประสบการณ์การรับรู้ใหม่ที่ท้าทายตัวศิลปิน ในการเข้าถึงแก่นแท้จริงของธรรมชาติและชีวิต ผลงานของจอร์เจีย โอคิฟ จึงไม่ใช่งานที่มีรูปแบบศิลปะนามธรรม (Abstract Art) ที่เป็นการแสดงออกโดยปราศจากรูป

ในประเด็นนี้ ชลูด นิ่มเสมอ ได้ให้คำอธิบายไว้ในหนังสือศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับชีวิตและศิลปะว่า “นามธรรมในงานศิลปะ หมายถึงเนื้อหาแท้จริงของผลงานศิลปะทุกชิ้น ไม่ว่าจะเป็นงานแบบเหมือนจริง (Realistic Art) หรืองานแบบไม่เหมือนของจริง (Abstract Art) นามธรรมในความหมายนี้อยู่ตรงข้ามกับรูปทรงหรือรูปธรรม แต่ทำงานร่วมกัน ตัวอย่างเช่นงานจิตรกรรมที่ทำเรื่องผู้หญิงเปลือยรูปหนึ่ง มีรูปทรงของผู้หญิงเปลือยเป็นส่วนรูปธรรม แต่เนื้อหาหรือส่วนนามธรรมของรูปนี้ อาจเป็นความงามอันซับซ้อนของการเสื่อมไปของสังขาร โดยอาจมีชื่อของงานว่า ‘Painfully Complex Beauty’ นอกจากนี้นามธรรมของงานชิ้นนี้ยังหมายถึงความมีระเบียบในระดับสูงที่ศิลปินจัดสรรทัศนธาตุต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อแสดงความรู้สึกซึ่งของเนื้อหาเชิงอารมณ์ความรู้สึกหรือความคิดเกี่ยวกับผู้หญิงเปลือยของเขาให้ได้ผลสูงสุด”⁸

⁸ ชลูด นิ่มเสมอ. ศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับชีวิตและศิลปะ. (กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ 2558.) 39.

รูปธรรมของกระดุกเชิงกรานในผลงานของ จอร์เจีย โอคีฟ ได้ทำหน้าที่สื่อสารความเป็นนามธรรมได้อย่างลึกซึ้งสมบูรณ์แบบ เธอไม่ได้นำเสนอภาพของซากกระดุกที่เคยมีชีวิตในความหมายของการดับสิ้นหรือสูญสลาย แต่สื่อในความหมายของการเกิดใหม่ ทั้งการเกิดใหม่ของรูปทรง การเกิดใหม่ของที่ว่าง การเกิดใหม่ของความคิด และการเกิดใหม่ของชีวิต ที่อยู่ในโลกหรือจักรวาลใหม่เบื้องหลังช่องโพรงกระดุกนั้น

Reference

- Benke, B. (2016). *O'Keeffe*. Slovakia: Taschen.
- Charles C. Eldredge. (1991). *Georgia O'Keeffe*. New York: Henry N. Abrams.
- Georgia O'Keeffe and her painting*. Retrieved May 10, 2019, from <https://www.georgiaokeyffe.net/>
- Hamer, S. (2017). *Pelvis With the Distance* 1943. Retrieved May 10, 2019, from <https://curiator.com/art/georgia-okeyffe/pelvis-with-the-distance>
- Haskell, B. (2009). *Georgia O'Keeffe Abstraction*. China: C&C Offset Printing.
- Kelly, K. (2018). *O'Keeffe and the Flower Equation*. Retrieved May 10, 2019, From https://ncartmuseum.org/blog/view/okeyffe_and_the_flower_equation
- Kosek, R. *Pelvis with Moon, 1943 Georgia O'Keeffe*. Retrieved May 10, 2019, from <https://static1.squarespace.com/static/50a3e7b0e4b0216a96954/t/552447a4e4b0ba68a543aa8b/1428440996713/Kosek+++Pelvis+with+moon%2C+1943.pdf>
- Metropolitan Museum of Art (US). *Pelvis II, 1944* Retrieved May 10, 2019, from <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/488229>
- Nimsamer, C. (2009). 'ongprakōp khōng sinlapa. Bangkok: (7th edition). Bangkok: 'ammarin. ["Composition of Art"].
- Nimsamer, C. (2014). sapphehēra kieokap chiwit læ sinlapa. Bangkok: 'ammarin. ["Trivialities about Life and Art"].
- O'Keeffe, G. (1977). *Georgia O'Keeffe*. New York: Penguin Books.
- Pitrpreecha, J. (2000). lōk sinlapa satawat thī yīsip. Bangkok: mūāng bōrān. ["20th Century Art World"].
- Richiter, P., & Richiter, C. (2016). *Georgia O'Keeffe and Alfred Stieglitz*. Munich London New York: Prestel Verlag.